

UZASADNIENIE

J. T. został oskarżony o to, że:

w dniu 20 kwietnia 2015r. około godz. 13.40 w (...) w rejonie skrzyżowania ulicy (...) z ulicą (...) kierując samochodem osobowym R. (...) nr rej. (...) jadąc ulicą (...) umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym przez to, że nie zachował szczególnej ostrożności podczas jazdy na skrzyżowaniu, zaniedbał starannej obserwacji przedpola jazdy, nie utrzymał odstępów niezbędnych do uniknięcia zderzenia w razie hamowania lub zatrzymania się poprzedzającego pojazdu, na skutek czego w celu uniknięcia najechania na zatrzymany nieustalony samochód dostawczy wjechał na pas ruchu przeznaczony dla jazdy w przeciwnym kierunku i poprzez nieustąpienie pierwszeństwa doprowadził do zderzenia z prawidłowo jadącym samochodem marki F. (...) nr rej. (...) kierowanym przez A. L. (1), w wyniku czego kierujący F. (...) doznał obrażeń ciała w postaci krwiaka otrzewnej, złamania żeber po stronie prawej IV-VIII w linii pachowej przedniej oraz IV-VII w linii przymostkowej, złamania żeber dolnych po obu stronach klatki piersiowej tworzących łuki żebrów, złamania trzonu mostka, podbiegnięć krwawych w osłonkach łącznotkankowych nerek, szerokiego rozejścia spojenia łonowego, rozerwania więzozrostu krzyżowo-biodrowego po stronie prawej ze złamaniem kości kulszowej, złamania kości krzyżowej, wieloodłamowego złamania panewki stawu biodrowego lewego z rozejściem odłamów, krwiaka worka mosznowego, złamania wieloodłamowego przynasady i napady kości udowej lewą z przemieszczeniem odłamków, obrzęku płuc, niedokrwienia narządów wewnętrznych prowadzących do narastającej niewydolności krążeniowo-oddechowej w następstwie doznanych w/w obrażeń wielonarządowych skutkujących śmiercią A. L. (1),

tj. o czyn z art. 177 § 2 kk

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim VII Wydział Karny wyrokiem z dnia 29.04.2016 roku wydanym w sprawie sygn. akt VII K 466/15 uznał J. T. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 177 § 2 kk w zw. z art. 4 § 1 kk i za to na podstawie art. 177 § 2 kk wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności;

- na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk oraz art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 4 lat;

- na podstawie art. 71 § 1 kk wymierzył oskarżonemu karę grzywny w ilości 120 stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych;

- na podstawie art. 46 § 2 kk zasądził od oskarżonego J. T. na rzecz oskarżyciela posiłkowego A. L. (2) kwotę 500 złotych tytułem nawiązki;

- na podstawie art. 46 § 2 kk zasądził od oskarżonego J. T. na rzecz oskarżyciela posiłkowego K. L. kwotę 500 złotych tytułem nawiązki;

- zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1.929,83 złotych tytułem zwrotu wydatków oraz kwotę 420 złotych tytułem opłaty.

Apelację od wydanego wyroku wniósł w ustawowym terminie pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego A. L. (3).

Na podstawie art. 425 § 1 – 3 kpk, art. 427 §1 i 2 kpk, art. 428 kpk, 438 pkt 1,2,4 kpk, art. 444 kpk, 445§1kpk, art. 447§1 kpk, pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego zaskarżył powyższy wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego J. T.. Wyrokowi temu zarzucił obrazę prawa materialnego:

1) art. 46§1 i 2 kk przez nie orzeczenie naprawienia szkody i rozstrzygnięcie wbrew treści art. 46 kk, gdzie orzeczenie obowiązku z §1 nie było znacznie utrudnione,

2) art. 53§1 i 2 kk przez nieuwzględnienie znacznego stopnia winy sprawcy, wysokiego stopnia społecznej szkodliwości czynu sprawcy, stopnia naruszenia ciężących na sprawcy obowiązków jako kierowcy - umyślnego naruszenia zasad prawa ruchu drogowego, rodzaju i rozmiaru ujemnych następstw przestępstwa - śmierć pokrzywdzonego, brak starania o naprawienie szkody i zadośćuczynienia odpowiadającego społecznemu poczuciu sprawiedliwości przez próbę przerzucenia na pokrzywdzonego części odpowiedzialności za przyczynienie się do następstw wypadku przez stwierdzenie w toku całego postępowania, że pokrzywdzony nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa i poruszał się starym samochodem, rażącą niewspółmierność kary i niezastosowanie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów, przez orzeczenie grzywny, która nie stanowi dolegliwości dla oskarżonego, orzeczenie nawiązki zamiast zadośćuczynienia i nie orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów.

W konkluzji pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego A. L. (2) wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie obok kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem, kary grzywny określając stawkę dzienną na 50 złotych z zachowaniem ilości stawek;
- orzeczenie zakazu prowadzenia pojazdów na okres 3 lat;
- zasądzenie na rzecz oskarżyciela posiłkowego odszkodowania od oskarżonego w kwocie zgłoszonej przez oskarżyciela posiłkowego;
- orzeczenie nawiązki na cel społeczny;
- zasądzenie od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego kosztów procesu.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego A. L. (2) jest zasadna w takim stopniu, że na skutek jej wniesienia Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim zmienił zaskarżony wyrok. Sąd I instancji prawidłowo ustalił stan faktyczny i na jego podstawie przypisał oskarżonemu dopuszczenie się czynu wypełniającego dyspozycję art.177 § 2 kk. Także prawidłowo przyjął Sąd I instancji, iż oskarżony J. T. tuż przed spowodowaniem wypadku drogowego, w wyniku którego śmierć poniósł A. L. (1), umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż żadna ze stron nie kwestionuje wymierzonej oskarżonemu za ten czyn kary wolnościowej w wymiarze 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat, przy zastosowaniu poprzez art. 4 §1 kk przepisu art. 69 §1 i §2 kk o treści obowiązującej w dniu zdarzenia. Skoro zatem Sąd I instancji wymierzył oskarżonemu za zarzucany mu czyn karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, to rację ma pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, iż w tym wypadku orzeczona na podstawie art. 71§1 kk kara grzywny powinna mieć bardziej dotkliwy charakter poprzez ustalenie wysokości jednej stawki dziennej orzeczonej kary grzywny w wyższym wymiarze niż minimalny (10 złotych). Podnieść w tym miejscu należy, że oskarżony składając w dniu 24.06.2015 roku w postępowaniu przygotowawczym wniosek o wydanie wyroku skazującego w trybie art. 335§1 kpk, sam wnioskował o wymierzenie mu na podstawie art. 71§1 kk kary 100 stawek dziennych grzywny przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej grzywny na kwotę 15 złotych (vide-oświadczenie k-66 akt). Niewątpliwie sytuacja materialna oskarżonego nie jest na tyle trudna, aby uznać, że zasadne było ustalenie wysokości jednej stawki dziennej grzywny na minimalnym poziomie 10 złotych. Z wyjaśnień oskarżonego J. T. wynika, że zarówno on, jak i jego żona pracują zarobkowo i zarabiają po około 1360 złotych miesięcznie. Wprawdzie oskarżony podał, że spłaca kredyt, którego miesięczna rata wynosi 500 złotych, ale z drugiej strony nie ma nikogo na utrzymaniu i biorąc pod uwagę jego możliwości zarobkowe, Sąd II instancji uznał, że zasadne jest ustalenie wysokości jednej stawki dziennej wymierzonej mu kary grzywny na kwotę 30 złotych. Trafny jest także zarzut apelacyjny pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego, iż w przedmiotowej sprawie należało orzec w stosunku do oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Za takim stanowiskiem przemawiają okoliczności spowodowania zaistniałego wypadku drogowego przez oskarżonego, który wykonuje zawód kierowcy. Trafnie Sąd I instancji ustalił, że pokrzywdzony „nawet w najmniejszym stopniu nie przyczynił się do

zdarzenia”. Tak więc wbrew stanowisku Sądu I instancji oskarżony, który pracuje jako kierowca zawodowy powinien mieć czas, aby przeanalizować swoje zachowanie podczas kierowania samochodem tuż przed zaistniałym zdarzeniem. Tego rodzaju zdarzenie jak spowodowanie wypadku drogowego ze skutkiem śmiertelnym powoduje u kierowcy zawodowego naturalny uraz psychiczny i zdecydowanie korzystnie jest dla wszystkich innych uczestników ruchu drogowego, aby oskarżony przez pewien okres czasu nie kierował samochodami. Z tych względów Sąd II instancji orzekł wobec oskarżonego J. T. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w strefie ruchu lądowego na okres (minimalny) 1 roku, zobowiązując go do zwrotu dokumentu prawa jazdy do właściwego Starostwa Powiatowego.

Trafny jest zarzut apelacyjny pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego A. L. (2), iż Sąd I instancji dopuścił się obrazy przepisów prawa karnego materialnego, tj. art. 46§1 i 2 kk zasądzając od oskarżonego na rzecz A. L. (2) na podstawie art. 46 §2 kk nawiązkę w kwocie 500 złotych w sytuacji, gdy wnosił on o zasądzenie zadośćuczynienia na jego rzecz w kwocie 5000 złotych. Podobnie błędnie Sąd I instancji zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego K. L. na podstawie art. 46§2 kk nawiązkę w kwocie 500 złotych w sytuacji, gdy wnosił on o zasądzenie na jego rzecz od oskarżonego zadośćuczynienia w kwocie 3000 złotych. Sąd I instancji zastosował wobec oskarżonego poprzez art. 4 §1 kk przepisy kodeksu karnego obowiązujące przed dniem 01.07.2015 roku jako dla niego względniejsze. Przepis art. 46§2 kk w brzmieniu obowiązującym do dnia 01.07.2015 roku pozwalał zasądzić nawiązkę jedynie na rzecz pokrzywdzonego. Sąd II instancji podziela pogląd zaprezentowany w wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 14.10.2014 roku, że śmierć pokrzywdzonego uniemożliwia orzeczenie na jego rzecz nawiazki z art. 46 § 2 k.k., bowiem beneficjentem tej nawiazki może być tylko pokrzywdzony (II AKa 323/14, LEX nr 1679886 - wyrok z dnia 14.10. 2014 r.). Tak więc nie można było zasądzić nawiazek na podstawie art. 46§2 kk na rzecz oskarżycieli posiłkowych, którzy są synami zmarłego pokrzywdzonego. Sąd II instancji uchylił zatem rozstrzygnięcia o nawiazkach zawarte w punktach 4 i 5 zaskarżonego wyroku. Jednocześnie Sąd II instancji zasądził od oskarżonego J. T. na rzecz oskarżyciela posiłkowego A. L. (2) kwotę 5000 złotych z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Biorąc pod uwagę skutek w postaci śmierci jego ojca w wyniku wypadku, który nastąpił z wyłącznej winy oskarżonego uznać należy, że zasadne było zasądzenie zadośćuczynienia za doznawaną krzywdę na rzecz A. L. (2) w kwocie, o którą wnosił. Nie jest zasadny zarzut apelacyjny pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego A. L. (2), iż Sąd I instancji powinien orzec od oskarżonego nawiązkę na cel społeczny. Apelujący nie wskazał, na jakiej podstawie prawnej Sąd powinien w tym zakresie procesować. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż w przedmiotowej sprawie nie zaistniały przesłanki z art. 47§3 kk do obligatoryjnego orzeczenia nawiazki wobec oskarżonego. Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy w pozostałym zakresie utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Sąd II instancji zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego A. L. (2) kwotę 840 złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym. Kwota ta wynika z §17 ust. 2 pkt 4 w z ust. 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

Sąd II instancji zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 660 złotych opłaty za obie instancje zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity Dz. U. Nr 49 poz. 223 z 1983 r. z późniejszymi zmianami) i 20 złotych tytułem zwrotu wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym.